

سخن روز

منوچهر جمالی

سکولاریته و زندگی درگیتی (= دنیا)

در تورات ، « زندگی کردن درگیتی » ، یک مجازات است . همچنین در قرآن ، زندگی کردن گیتی (دنیا) را لهو و لعب میداند در قرآن بارها این اندیشه میآید که ائما الحیات الدنیا لعب و لهو (سوره محمد آیه ۴۷) . و زندگی کردن درگیتی را « متاع قلیل = کالای بسیار کم ارزش » و متاع غرور = فریب « میداند . آنچه را در غرب ، سکولاریته مینامند ، تراویده از موضعگیری وارونه به این اندیشه در ادیان ابراهیمیست . درست « با ارزش شمردن زندگی درگیتی » و « زندگی را نه تنها لهو و لعب ندانستن » ، بلکه پرداختن به آنرا ، بزرگترین خویشتکاری انسان و اجتماع و حکومت دانستن ، محتویاتیست که در زیر اصطلاح « سکولاریته » ، خلاصه و فشرده میگردند . در فرهنگ ایران (فرهنگ زنجانی ایران = خرمدینان) ، خدا ، تخمی (= مینوئی) است که میروید و « درخت کل زندگی » میگردد . زیستن در گیتی ، گرانیگاه زندگیست . زیستن درگیتی ، شادساختن و پرستیدن خداست . اساسا واژه « پرستیدن » در هزوارش ، شادونیتن ، میباشد که به معنای شاد زیستن و مردمان را در گیتی ، شاد کردن است . زیستن در گیتی ، برترین ارزش را دارد . زیستن درگیتی ، چیزی جز « شکوفاشدن تخم خدا » و گسترش یافتن خدا نیست . زیستن شاد درگیتی ، کامجویی (در ویس و رامین ، کام ، ابزار تناسلی است) و شهوت پرستی و میگساری (همانند خیام) نیست . درست اینها در اثر بی ارزش شدن و خوار شماری جسم و زندگی در گیتی ، به وجود میآید ،

شهوت ، مفهومیست که در مسیحت و اسلام ، در اثر جداساختن روح از جسم (که گرانیگاهش ابزار تناسلی بود) پیدایش یافت، و در فرهنگ یونان و در فرهنگ ایران، وجود نداشت .

آباد کردن گیتی و پروردن طبیعت در فرهنگ ایران ، همان ستایش و یزش خداست که گیتی ، امتدادش هست .

بی ارزش ساختن زندگی در گیتی (یا لهو و لعب دانستن زندگی دنیائی) راه را برای حکومت کردن بر مردم میگذشاید . **وقتی من ، زندگی خود را در گیتی ، لهو و لعب میدانم (آنگاه ، از حکومت هم توقعی بیش از آن ندارم ، که زندگی مرا ، بی ارزش و لهو و لعب بداند ، و با من و سایر مردمان ، همان کاری را بکند که اسلام با لهو و لعب میکند . این « با ارزش شمردن زندگی در گیتی » است که انسان را بر آن میدارد که از حکومت میخواهد ، زندگی هر انسانی را برترین ارزش بداند . وقتی حکومت ، زندگی کردن انسان را در گیتی ، برترین ارزش بشمرد ، حکومت ، سکولار شده است .**